

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Három hónapra . . . 2 korona.
Egy szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT**VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.**

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.**

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali elöljárókat, hirdetések, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromsoros petitsor térfogata 15 fillér. Többesziros hirdetésnél árkedvevény. Nyilttér sor 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönbén minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Üdvös változás.

Az 1876-ik évi XIV. t. cikk mely a közegészségügyről szól, 32 évi várakozás után az egészségügy javítása érdekében üdvös változáson megy keresztül.

A belügyminiszter által átdolgozott, jelenképpen módosított új törvényt az országgyűlés is elfogadta és az f. évi szeptember 1-én életbe lépett. A törvény végrehajtására kiadott rendelet a törvényhatóságokra — eredményében messze kiható feladatokat hárít, s a holnap tartandó rendkívüli megyebizottsági közgyűlés van hivatalosan dönteni ezen feladatok miként való megoldása felett.

Nem akarunk praesjudikálni a közgyűlés határozatának, csupán az ezt megelőző mozzanatokról emlékeztünk meg röviden.

A vármegye orvosszövetsége legutóbb tartott közgyűlésén elfogadta a *Löcherer* Tamás elnök által kidolgozott javaslatot és azt a törvényhatóság is közgyűlés elé terjesztette. Ebben kifejezést adott a körorvosok helyzetét javító kívánalmaknak.

Miután azonban a végrehajtási utasítás még akkor le nem érkezett, a bizottság a beadványt érdemleges tárgyalás alá nem vette, hanem megbízta az egészségügyek előadóját, a vármegyei tisztifőorvost: hogy a törvény és végrehajtási utasítás alapján készítsen szabályrendelet-tervezetet és ezt terjessze a legközelebbi közgyűlés, illetve az ez ügy tárgyalására kiküldött bizottság elé.

A vármegye jeles főorvosa: dr. *Mesko* Miklós igen nagy gondtal és körültekintéssel, az orvosok és a községek érdekeinek összeegyeztetésével készítette meg a megbízás alapján egy olyan tervezetet, melynek minden pontjából szinte kisugárzik az ügy iránt való meleg szeretet, az alapos tájékozottság és a méltányosság érzete.

A községi és körorvosok eddig valósággal páriák voltak, s az ő idegörlő és az összerogyásig ki-

merítő munkásságukat leginkább az tudja méltányolni, kinek van szíve ahhoz, hogy a csaknem két évtizeden át folyton a könyvet buvó diplomás ember egészségét és lelkületét megítélje akkor, mikor szélben, hóban, viharban, éjjel vagy nappal, vagy járvány idején önmaga és családja életét és egészségét veszélyeztetve, egyik lőcsős szekérről a másikra ülve, siet a szenvedő beteghez, s a szegényt ingyen, a többi beteget néhány fillérért, — szegyenletesen csekély díjért — gyógyítja, vigasztalja, biztatja.

Lakása rendszerint nyomorúságos, szórakozásra gondolnia sem szabad, családja fentartása, gyermekei neveltetése költséges, pihenőről még csak nem is álmodhatott, ha csak nagynehezen helyettest nem tudott keríteni a maga költségén. A régi időkben még a fizetése is sokszor odaveszett, mert a bírák nem nagyon szorgalmazták a lélekszám után kivetett illetékek behajtását, különösen, ha az orvos nem kereste a bíró, jegyző, kisbíró stb. stb. kegyét.

Végre hosszas kunyorálás és sürgetés után megszületett az új törvény, s felvirradt az ő napjuk is.

Az új törvény igaz, hogy jóval több feladatot ró a községi és körorvosokra, de az ediginél sokkal jobb dotációval megadja a recompenziációt is. Jobb fix és biztos fizetést, helyi pótlékot, uti átalányt és megfelelő lakást biztosít nekik.

A törvényhatóságra bizott fúvardíj, lakás és utiátalány kérdésével f. hó 23-án egy bizottság foglalkozott, mely a f. hó 24-én tartott állandó választmány elé terjesztette előterjesztését. A bizottság tagjai voltak az alispán elnöke alatt *Mihalik* Dezső, *Heressy* Bertalan, *Medveczky* Sándor, a főügyész, főszolgabírák, vármegyei főorvos, az orvos szövetség elnöke és dr. *Fornéth* Gyula bizottsági jegyző. A tervezetet az áll. vál. egyhangú helyesléssel fogadta és ahhoz hozzájárult.

Ezzel az előterjesztéssel, — melyben Gö-

— Sajnálom, ma este nem találkozhatunk, mert én ma még az esteli gyorsal vidékre utazom, hol egy mulatságban foglalkozva vagyok . . .

— Tudom, tudom, ugy-e a soupe csárdásra.

— Arra, arra . . . !

— Te vén bolond! Hát még most sejtett be a fejed lágya?

— Nem barátom, míg leány és cigány lesz a világon.

— Miért nem kapcsolod össze már e kettőt úgy, hogy cigány leány?

— Látod, ha praktikus volnál, így tejezhetnéd ki magadat röviden.

— Igen, barna leány!

— No természetesen, hogy barna leány mert ma azok az igazí esabitó médiumok.

— Igazad van. Látod ismét tanultam valamit.

Erre bucsuzni és válni akartam, mert lévén szombat, nagyon vártak a szerkesztőségbe. Jó barátom azonban nem maradt el tőlem és faggatni kezdett, hogy miért is voltam én a fogház lakója?

— A dolog, illetve a történet igen egyszerű: még a múlt évben mulattunk ott — és reá mutattam a Tompa szállodára — hol az egyik jó cimborámmal bor között össze disputáltunk, a disputa hevében a bor belénk, a jó barát belém, és pedig visszakötöttem jó barátomba, és a kötekedést elintéztük a régi Három Rózsa nagytermében karddal úgy, hogy kölesönösen kupán vágtuk egymást. Erre a rendes büntető eljárást megindították ellenünk, elítéltek. Barátom már leülte, én pedig mostan ültem le a 12 napot m. kir. államtogoly szokás szerint.

— Derék! No ezt nem tudtam, mert akkoriban nem voltam ide haza, meg nálunk tudod a párbaj olyan megszokott eset, hogy azzal nem is törődik az ember.

Itt elváltunk egymástól, mert barátomat megnyugtattam azzal, hogy azért sietek a szerkesztőségbe, mivel fogházi élményemet még a holnapi számban le akarom adni. Mivel pedig még azt is kijelenttem, hogy hűségesen fogok elejétől végig referálni a „G. K.” tárcza

mör-Kishontvármegye közönségének az egészségügy hű örei iránt mindenkor tanusított jóindulatára van bázisozva a javaslat — fog holnap foglalkozni a rendkívüli közgyűlés.

Hisszük és reméljük, hogy a közgyűlés arra az álláspontra fog helyelkedni, miszerint a mai nehéz viszonyok között módot kell nyújtani a községi és körorvosnak arra, hogy tisztességesen megélhessen, családjáról kellően gondoskodhassék, továbbá nem téveszti szem elől azt, hogy az egészségügyi törvényben előírt követelményeknek csak úgy felelhet meg a községi és körorvos, ha anyagi gondok súlya alatt nem kell egy nyomorognia, mint eddig.

Jövő számunkban bővebben fogunk foglalkozni e közérdekű ügyvel, most csak ezekre a szempontokra kívántuk a közgyűlés jóindulatú figyelmét felhívni.

Nyomorék gyermekek karácsonya.

Ismét elérkezett azon alkalmi idő, midőn a jótékonyágban felülmulhatlan hölgyeink kérés szavára igyekeznek mindenki fillérjeit a jótékonyág oltárára lehelyezni.

Ha vissza tekintünk a multra, meglepő eredményt tüntet fel az a nemes munka, melyet hölgyeink egész megyszerte a jótékonyág jegyében mindenkor kitejtettek és annál díszesebben, s csak az elismerés bábérját szórhatjuk hölgyeink fejére, hogy minden az általuk vezetett többféle jótékonyági egyesületben ugyanazon személyeket találjuk s mégis mindenhol a legsikeresebb eredménnyel számolnak be. Mult számunkban a „Napközi Otthon” lelkes felhívását közöltük s jeleztük azt is, hogy a Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyesület a jótékonyág közelgő napjaira, egy nagyszabású műkedvelő előadással akar beszámolni, most pedig követi ezeket a Gömörvármegyei „Fehérkereszt egyesület” meleg hangja kérelme.

Az egyesület 35 nyomorék gyermekét akarja a karácsony szent ünnepére a közönség adakozásából befolyandó ajándékokkal meglepni. Midőn tehát közöljük a kérelmet egyidejűleg mi is ajánljuk azt a közönség becses figyelmébe.

Kérem a közönséghez!

Ismét közeleg karácsony szent ünnepe, mely napon a kis Jézus emlékére — ki az alamizsnálkodást

rovatában, több kérdése nem maradt hozzám barátomnak.

* * *

Az én esetem története — a sok közül — röviden tehát a következő: Tulajdonképen december hó 2-án kellett volna büntetésem a váci kir. államfogházban megkezdeni. Történt azonban, hogy a helybeli nőegyesület elhatározta, miszerint december 12-én egy nagyszabású mulatságot rendez, a melyen régi tradíció szerint nekem is ottan kell lenni. Ez alatt egy közeli vidéki városba is 28-ára egy sikeresnek ígérkező, szintén jótékony hölgyek által rendezendő Cabaret-estélyre egy igen szívélyes meghívót kaptam, sőt rendezővé is választottak. Mivel ezek a terminusok igen szerencsétlenül estek össze és mivel a minisztertől már meg volt az engedélyem arra, hogy kiszabott büntetésemet a rimaszombati fogházban is elszórakozhatom, illetve elszendehetem, — jelentkeztem a kir. ügyész urnál, hogy e hó 15-én beülhetek-e? A kir. ügyész ur igen kegyesen fogadott és azt a választ adta, hogy előbb, mint az elővezetett terhe alatti parancs szól, mindig szívesen lát, de későbbre már a büntetés kitöltését nem halaszthatja. — E kegyes jóakaratu magyaros kijelentést, illetve vendéglátást örömmel fogadtam el és 15-én délelőtt pontban 11 órakor összes irodai szereimmel és hátralékban lévő aktáimmal megjelentem a helybeli kir. fogházfőfelügyelőjénél.

A fogházfőfelügyelő K. ur igen szívélyesen fogadott, sőt a foglyok törzskönyvének vezetésével lévén elfoglatva még vasárnap reggel is, míg reám került a jelentkezés sorrendi rovatának a kitöltése, barátságosan helylyel is megkínált.

E hely nem volt előttem ismeretlen, mert 10 év előtt az első kakasviadalért, mely ugyan reám nézve szerencsésebben sikerült, mint ez utóbbi, e helyen kezdetem fogházi szereplésemet. Egész otthonosan érezvén tehát magamat, meg aztán úgy ismervén az államfoglyok „házirend”-jét, akár csak az 1886. évi közigazgatási törvényezikket, engedélyt kértem a felügyelő ur-

TÁRCZA.**Fogházi élmények.**

Tegnap reggel a Tompa-téren találkoztam egyik jó barátommal Gy. vel. Bár igen sok jó estét töltöttünk el együtt az életben és ennek a szürke-fakó életnek úgy a javából, valamint a rosszából is bőven kivettük a részünket, s ez az együtt élés, illetve barátságos osztozkodás kapcsolott össze bennünket szorosán, mégis a szokottnál szívélyesebben üdvözölt. Mikor pedig elgyengült jobbnat baljába markolhatta, — mert az én kényeres jó barátom banyak — azt úgy megropogtatta, hogy egy két éves medveboznak is dicsőségére vállott volna.

— Szervus, grüstig-Gott kedves jó barátom.

— Szervus, altesz Haus kedves jó barátom . . . de itt már válaszom szíszegésbe ment át, mert markolatom nem állotta gyűrűs ujjainak szorítását.

Erre ő egy nagyot kaczagott, s azt kérdezi honnan jössz?

— Hosszu utról.

— Csak nem Rómából, ebben a klerikális világban?

— Nem!

— Hát honnan?

— Innen a szomszédból. Bodzási szerint a szeparéből. Éppen most szabadultam ki. És mutatok arra a négyszögben épített nagy háztömbre, melynek a neve kir. törvényezék és kir. fogház.

— Hát mi történt veled? Beszélj csak, mert azt mondották, hogy el voltál utazva.

— Dehogyan voltam elutazva. Csak nem árultam el, hogy hová lettem 12 napra, mert a hitelezőim még a fogházban sem hagyták volna nyugodni, s hiába hívatkoztam volna a vis májorra, ottan is folyton háborgattak volna, mert a hitelező nem ismer mást — csak pénzt és pénzt.

— No derék, csak hogy itthon vagy, — pardon, — szabadon vagy. Ma este majd kellemesen szórakozunk a „Hungáriá”-ban és elmesélsz mindent.

oltotta, különösen a hitéletbe — a jó szívek sietnek összetorni és az emberi jótékonyaság igyekszik versenyre kelni a megszokott egyhangú élet fölé helyezkedve. A nyomorék kisdied gyermekeinknek is közeleg örömnappja, kiknek különben is oly sivar az életük, mint a téli pusztai mező. Epedve várják tehát már a betlehemi kis Jézus megérkezését, mert tudják, hogy e nap örömet hoz részükre és összekulesolt kezekkel imádkoznak a mindenható Istenhez: Engedd uram e napot jótévőinknek és nekünk is megérni.

Mi is telemeljünk tehát kéro szavunkat a jó Istenhez és a jó szívu emberekhez: adjatok, adjatok e ezéla is bármí esekélységet, hogy elhagyott nyomorék gyermekeinket a karácsony ünnepeén megajándékozhasssuk.

Eltogadunk bármí esekély összegü pénz, eklemi ezikket és óeska ruha darabokat is, mely rongyokból is tudunk egy foltot vetni, a hideg tél fagyja ellen, tehetetlen gyámoltjaink testére.

Az adományokat kérjük alólírott elnök, vagy pedig Kern Adolfiné és dr. Baksay Dezsóné alelnökönek kezeikkel juttatni, a melyet annak idején e lapok hasábjain fogunk nyugtázni.

A könyörület nevében:

Kelt Rimaszombat, 1908. november hó 24. én.

Komáromy István, Bornemisza Lászlóné, titkár, elnök.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenliteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. Sipeki Balás Lajos megyés püspök és pelsüzi Hámos László nyugalmazott főispán nejevel: Balányi Idával tegnap Bornemisza László alispán, udvari tanácsosnak voltak szivesen látott vendégei. A főpásztor ma pedig Széman Endre prépost-plébánost látogatta meg.

Hitközségi gyűlés. A helybeli önkormányzatilag szervezett róm. kath. hitközség képviselőtestülete f. hó 22-én gyűlést tartott. A gyűlés első tárgyát a megüresedett világi elnöki szék betöltése képezte. Világi elnöké Timkó Mihály indítványára ismételten, a köztisztviselők s szeretetnek örvendő Váry János igaztanítót választották meg. Majd Széman Endre prépost-plébános egyházi elnök bemutatva az egyháztanács által elkészített jövő évi költségvetést, a melyet egyhangulag elfogadtak. Az egyházi fizetésének rendezéséről s egyéb a hitközséget érdeklő dolgokról volt még szó.

Választmányi ülést tartott november 25. Rimaszombat és Vidéke jótékony négyesülete. Megjelentek: Samarjay Jánosné elnök, dr. Marikovszky Istvánné igazgató, dr. Baksay Dezsóné, dr. Csernay Dánielné, Csider Antalné, Eithey Aranka, Fülep Béliné, dr. Lichtschein Adolfiné, Máriássy Lászlóné, Tóth Béláné, dr. Veress Samuné választmányi tagok, Eperjessy József pénztáros, Wallentnyei Dezsó jegyző. Az ülés megnyitása után a septe. 21-kei ülés jegyzőkönyvével kapcsolatban Samarjay Jánosné elnök nagy örömmel jelenti a választmányynak, hogy a felsőbb leányiskolai kurzus egyelőre 6 hallgatóval megnyitott. Az előadásokon a választmány tagjai közül többen megjelentek és nagy meglepéssel szölkak az ott hallott magas színvonalu és lebilmeselő eladásokról. Örömmel vette tudomásul a választmány azon elnöki bejelentést is, hogy a József főherceg Szanatórium-Egyület javára nov. 1-én kített gyűjtő-perzselyekbe 192 korona gyűlt össze. A közreműködő hölgyeknek dr. Baksay Dezsóné, Benedek Gyuláné, Geduly Géziáné, dr. Gyürky Pálné, dr. Kovács Lászlóné, Máthé Jenóné, dr. Sigmund Józsefné, Tóth Béláné, dr. Veress Samuné, urasszonyok, valamint Adorján Lilli, Beliczky Boske, Gyürky Ilona, Geduly Gizai

tól, hogy egy cigarettára reá gyujthassak. Az engedély megadatott, s míg perezegett a felügyelő ur tolla, én fujtam az erős herzegovinait. Midőn pedig reám került a sor és diktáltam nacionalémat, az egymásba nyíló harmadik szobából neheztelő női hangok hallatszottak, hogy ki dohányszik itten? A felügyelő ur jóságos arcával elmosolyogta magát és azt válaszolta: Én gyujtottam reá! Már tudnillik a felügyelő ur. Erre én tisztában voltam a helyzettel, hogy e helyen nem szoktak füstölni és szivarkákat rögtön kioltottam. Ömagysága pedig, ki akkor jött haza a templomból, bizonyára észrevehén, hogy itt egy trétás kijelentés tétetett a felügyelő ur részéről, nem kutatta tovább a füst eredetét.

Neven ismét benne volt a bünösök törzkönyvében. Jött aztán esengetyű szóra a börtönmester ur és a soros fogházor. Kellő tisztelettel kölesönösen üdvözöltük egymást és a második emeletre vezettek a 24-es számú zárkába, a mely az államfogylok rendez lakóhelye. A szoba, illetve a ezéla — fogház nyelven — igen tágas, szépen meszelt világos helyiség, hol motyóimmal rögtön elhelyezkedtem és reá gyujtva egy csibukra, megkezdtem büntetésemet. Széjjel nézve feltűnt, hogy a ezéla megvasalt ajtaján hieroglifek is vannak, s kibizálni kezdettem tehát, mik azok? Találtam azon száz meg száz írást és közöttük egy érdekes rajzolatot. A rajzolat egy özikét ábrázol s a kezdetleges munkáról itélve, az hasonmása azon özikéknek, vagy szarvasoknak, melyeket a mi pásztor embereink börből szoktak kimetszeni és azután a pásztor tanisznyára felvarrni. Ezt tehát bizonyára egy nevezetes pásztor betyár karmolhatta oda, a mikor még e helyiségben is közönséges bünösöket hűsöltettek.

Ez érdekes és bizonyos szomorú emlékeket keltő rajzolat alatt találtam aztán ismert párbajhőseinknek neveit szintén felkarmolva. Ezek az urak unalomból nem tudtak mit csinálni, s így került nekük az ajtóra. Én azonban másképp eselekedtem: belekezdtem tüstént a papíron való írásba és irtam és folyton irtam kiszabadulásom utolsó perezéig. Az igaz, hogy kezem megszínylette egy kicsit, de könnyen multak napjaim, s ha

Joós Miczi, Juraskó Gabi, Kubinyi Izuka, Mondada Jolánka, Szabó Lenke, Terhes Ilus és Török Matild urleányoknak, a választmány hálás köszönetét jegyzőkönyvében örökítette meg. Szíves örömmel üdvözölt a választmány Lefkovics Ferencné urasszonyt, aki 50 korával az egyesület alapító tagjainak sorába lépett. A jótékonycélú műkedvelő előadást decz. 12-ére tűzte ki. Ennek előkészítéseért fáradhatatlan elnöke Samarjay Jánosné iránt hálás köszönetét és elismerését hangos éljenzéssel fejezte ki a választmány. Végül egy sereg folyamodványának kedvező elintézése után az árvák karácsonyfájának fellállítását decz. 21-re rendelték. S amit legelől kellett volna említenünk Lukács Géza az állami gondnoksági elnökének átiratára egyhangú helyveléssel határozották el, hogy a szegény iskolás gyermekek Napközi Otthonát e télre is felállítják, ünnepies megnyitása decz. 3-án d. e. 1/2 12-re tűzetik ki az új leányiskolában e ezéla teljelenlő helyiségekben. Legvégül Marikovszky, a tevékeny igazgató a munkában eredményes ülést a tagok meleg éljenzése közben bezárta.

Negyedszázados évforduló. Városunk társadalmának két köztisztviselében álló férfiak töltötte be november hó folyamán a közegészségügy és az emberiség javára folytatott műkedésének negyedszázadát. November hó 3-án mult ugyan huszonöt éve, hogy Geduly Géza gyógyszerész oklevelet nyert, s ez időszak jórészt városunkban töltötte, készséggel és humánus gondolkodással állva mindenkor a társadalom és a szenvedő emberiség szolgálatára. Egyházi téren is sokat és elismerésre méltóan működött. — November 17-én pedig dr. Zehery István kir. törvényszéki és fogházorvos, a vármegyének a rimaszécsi járásorvosi teendők ellátásával megbízott tisztí alorvosa töltötte be orvosi működésének negyedszázadát. Ez idő alatt mint körorvos, betegsegélyző pénztári orvos, főgimnáziumi egészségtanár s mint nagy gyakorlattal bíró orvos szolgált fáradhatatlanul, lelkiismeretesen és ambícióval az egészségügyet, s a társadalmi élet egyik hasznos és kiváló férfiak volt. A városi képviselőtestületnek választott tagjaként mindig meleg érdeklődéssel viseltetett szülővárosa közügyei iránt, s az egyházi élet terén is a közbizalom a presbyterium tagjai közé emelte. Mindkét jubiláns működése esendes, zajtalan, de eredményekben dúis volt, s szerénységüket jellemzi az, hogy bár mindketten megérdemelték volna az ünneplést, az ováció elől kitértek, s csak szük családi körben ülték meg a fordulót. Mi is szíves örömet csatlakozunk a legjobb kívánságokkal azokhoz, kik őszintén óhajtkák, hogy a szenvedő emberiség, a közegészségügy és a társadalom szolgálatában még — ad multos annos — igen-igen sokáig sikeresen műkedjenek a jubilánsok.

Felolvasás vetített képekkel. A helybeli egy. prot. főgimnázium tornacsarnokában decz. 3-án d. u. 5. órákor nagyérdékű felolvasás lesz 90 drb. vetített képpel Bosznia, Herzegovina és Dalmáciáról. Belépődíj személyenként 50 fillér, mely összeg az ifjaink kirándulás alapját fogja növelni illetve megteremteni. Az aktuális előadás iránt nagy az érdeklődés.

A „Napközi Otthon” megnyitása. A helybeli jótékony négyesületnek e humánus, szép alkotását, f. évi december 3-án, esütörtökön d. e. 1/2 12 órákor nyitják meg az új leányiskolának e ezéla készült souterriair helyiségeiben a mi emberszerető hölgyeink. A szegények és kiváltkép a pusztákról bejáró iskolás gyermekek tehát ismét részesülnek a meleg ebéd jótételemben e télen át is. Az ünnepies megnyitásra sokan készülnek városunk intelligenciájából, színeiből javából. Annál is inkább, mert az idei megnyitó az új állandó otthon felavató ünnepe is lesz.

Ellenőrző tanácskozás A helybeli egy. prot. főgimnázium tanári kara, szokásos félévi ellenőrző tanácskozását a diákok szorgalmáról és magaviseletéről f. hó 28-án tartotta meg. Ennek eredményéről az érdekelteket szülöket az osztályfők hivatalosan fogják értesíteni. Az intés gyöngét, a rovás elégtelent jelent.

Halálozás. Rimaszombat város legöregebb polgára: Bikky István f. hó 25-én hajnalban 89 éves korában rövid betegség után végkimerülésben elhunyt. A

ismét az efféle sorba kerülnek, megint instantiával fogok járulni a miniszter urhoz, hogy itten ültessen be. Megvallom azonban, hogy nem kellemes az e helyen való tartózkodás sem. De részéről, ismerve már a szegei és a váci fogdát is, már én mindig csak e helyet választanom, s bár szigorú, de igazságos a felügyelet, — e helyet ajánlom melegen barátainknak.

Kik nem ismerik a mi fogházunkat, azok ugy képzélik, hogy az egy sötét, piszkos, siralmas helyiség. Hát nagyon tévednek. Az élet siralmas ugyan, mint én azt a közönséges foglyokon tapasztaltam, mert sok lelki keserőség fűzódik ottani tartózkodásukhoz, de az épület és a házirend egy modern korszerű intézmény. Tágas, rendkívül tisztán tartott zárt folyosók futnak az épületben, az egyik oldaláról nyitott négyszögben, melyről szép kilátás az udvarra, a temetőre, a vasutára és a zeherjei dombokra. A folyosóról nyílnak aztán a ezéllak, s a 80 szobát számláló fogház helyiségéből ma csak nagyon kevés van fűresen.

Nekem már abban is szerencsés volt a helyzetem, hogy az államfogylok helyisége a második emeleten van és ezen az emeleten csak két férfi vizsgálati fogly volt, a többi lakók pedig a hölgyek. A fogly kisasszonyok között láttam három szép paraszt fiatal leányt is. Megvallom, hogy ezek láttára nem a magam sorsa keserített, de azokon esett meg a szívem, hogy mily nehéz nekem 12 nap és mily nehéz lehet annak a szegény, könnyen esábitható nőnek mástól esztendő, ki az életben mindenét elvesztette és ráadásul még szabadságát is. Ebben az egyben nem tudok egyetérteni a mi büntető jogunkkal és nem a mi köszívü bírálókkal és orvoszakértőinkkel, hol nem az emberi rossz, de az emberi természeti ellenállhatlan kényszer dobja ezeket a szerencsétleneket a bünbe. Szerintem a mai kornak egész általánosságban az egész világon az a legnagyobb szennyoltja, hogy a nőt sehol nem becsülik ugy meg, mint azt a női gyengeségnél fogva meg kellene becsülni. A nő nemcsak a férfi szenvedélyeinek, de a törvénynek is teljelen ki van szolgáltatva. A perzsa, a marokkói stb. a nőt házi barmának tartja, mert még szánt is

hosszu életen át sokat tapasztalt polgártársunk hült tetemeit f. hó 26-án nagy részvét mellett temették el.

Helyettes állami tanítói vagy tanító-női állást ki akar vállalni? A kir. tanfelügyelőség felkérésére felhívjuk a vármegye területén levő állás nélküli okl. tanítókat és tanítóneket, miszerint e díj-év december hó 15-ig jelentsék be, hogy hajlandók e díj-és helyettesítésetek állami iskoláknál teljesíteni? Egyes szerelműd heterjesztendő a tanítói oklevél s értesítés folyamodó (nő) családi állapotáról és arról, hogy működött-e már a folyamodó a tanítói pályán?

Esküvő. Ádám Henrik helybeli terménykereskedő leánya Klára december hó 8-án délután fél 3 órákor tartja esküvőjét a helybeli izraelita templomban Klein Lajossal.

A bíró bántalmazója. Krasznahorkaváralján mintegy 2 év előtt történt, hogy Czinter Tamás a község birájával: Korintus Jánossal összeveszett, mert ez őt esendháborítás miatt rendentastította. Czinter a bíró fejbe ütötte, ezért f. hó 27-én a helybeli kir. törvényszék Kolbaj Sándor kir. táblai bíró elnöklésével tartott tárgyaláson kérdőre vonta, s hatóság elleni erőszak büntete miatt 14 napi fogházra ítélte, melyből 13 napot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. A vádolt a tett elkövetése óta Amerikában járt, azért maradt el ily hosszú ideig a tárgyalás.

A vármegyei rendkívüli közgyűlés. mely tudvalevőleg holnap, f. hó 30-án tartatik meg, a már jelzett körorvosi ügyön kívül foglalkozni fog azon belügyminiszteri rendelettel is, mely a Garamszécs község 54000 koronás kölcsöne ügyében a vármegye közönségének szavatosságát kívánja.

A ratkói körorvosi állást, mint értesülünk a megválasztott dr. Lusztig Sándor orvos nem fogadja el, s ő megtartja badogi körorvosi állását. E szerint a ratkói állásra új pályázat fog kiírtni.

Medvevadászatok. A gróf Andrássy Géza által rendezett belteri medvevadászatok folyó hó 20-án értek véget. A vadászat nagy sikerrel végződött s ennek eredményéről jövő számunkban számolunk be. — Markó Miklós földink, budapesti hírlapíró, a „Magyarország” munkatársa sikerülten és avatott tollal írta meg tárcza alakjában, mint jelen volt, az érdekes vadászatok lefolyását és azt jövő számunk tárczarovatában fogjuk közölni.

Vármegyei téli közgyűlés. A rendes téli közgyűlést a vármegye törvényhatósága — mint a „Hivatalos Lap”-ban már közzé is van téve — december hó 21-én tartja. A tárgysorozatot rövidesen megállapítják.

A messze földön ismert kiváló üdülő hely: Cirkvenia orvosnál a téli időnyre, a városunkbeli származású dr. Groó Béla iglőfűredi kedvelt és rokonszenves fiatal orvost sikerült megnyerni.

Doktori diszoklevél. A budapesti kir. tudomány egyetem diszoklevéllel tüntette ki dr. Plichta Somát, Losonc város köztisztviselében és szeretetben részesülő polgárát: Szomolnoly Antal ségorát. A Losonczy Ujság” szépen emlékezik meg a kitüntettéről ekkép: „A kitüntetés alapja, hogy dr. Plichta Soma immár 50 esztendeje gyakorló orvos, s ezen hosszú idő alatt hivatását példás humanizmussal és önfeláldozással töltötte be. A ki dr. Plichta Somát ismeri, az bizonyára a legőszintébb érzéssel vesz részt a kitüntettetért örömben, mert hiszen azok is, kik vele nem mint orvossal, hanem mint emberrel érintkeztek és szeretetökkel adóztak, mert közéletünkben is követésre méltó példátul szolgál mindnyájunknak. Az orvosi fakultás által javaslatba hozott, s az egyetemi tanács által megadott diszoklevél már a legközelebbi napokban fog ünnepelesen átadatni. — Dr. Plichta Soma 1832. évben Rimaszombatban született. Iskolai tanulmányait szülővárosában, Sárospatakon és Kassán végezte, utóbbi helyen tette le az érettségét. Az orvosi fakultást Budapesten, Bécsben látogatta és orvosi oklevelet 1859. év január havában kapta kézhez. Ez évben telepedett le Losonczon, a hol 1868-ban lett

rajta. A tibeti férfi ha meghal, nejeének elevenen követnie kell a sírba. A török nejeit rabszolgájának tekinti. A müvelt nemzetek pedig kereskedést üznek ez ártatlan lelkekkel — és ha egy nő szegényből ballépést tesz, a törvény kérelhetlen szigorral börtönbe dobja, és meggyőződésom, hogy ezzel a nőn nem segít, de inkább ront.

Ugyancsak megdöbbenő dolog, hogy e fogházban találunk feles számmal tyuktolvajokat, kik 6 hótól egy évre vannak elítélve és velök egy sorban sétál akárhány bitófára megérett gazember ugyanily időre szóló itélettel. Ezekkel a negédes kisebb stílu esirkefogókkal szemben ugyan már megkönyörült az új büntető novella, de azt az igazságos mértéket az elméleti büntető jogászok még ma sem közelítették meg, a mely szerint kellene ezek felett itélni.

Azért mondtam el röviden e véleményemet és tapasztalataimat, mert az én Gy. barátom a Tompán és a Hungárián kívül igen nagy jogász hírében áll, s magasab korában talán oda fogja a sors segíteni, hol alkalma és módja lesz ezeken a mostani törvényeken és jogszokásokon változtatást eszközölni.

Ha a törvényeket nem agyártúrt és nem a külföldi jogászokat majmoló emberek alkották volna, akkor máskép lenne a mi hazánkban is. Mert a törvény nem minden esetben, nem minden emberre és nem mindenhol jó. P. u. szerintem a párviadalt nálunk határozottan gyengén büntetik.

Az sem érdektelen dolog, hogy a fogházban épen ugy, mint a katonaságnál, bizonyos hagyományos szokások uralkodnak. Igy például, hogy valaki igazi rab legyen, akár esik jól, akár nem, annak bagóznia kell. A dohányszás a legszigorubban van tiltva és ellenőrizve s az a rab, hogy honnan nem, mégis megszerzi a bagóját, sőt a melyik nem bagózik az guny tárgyává válik.

Egy érdekes dolgot még elmondok az én jó barátomnak: szabadságvesztés időm tartama alatt történt az is meg, hogy a Zsór község határában ezelőtt 9 évvel a „Babus”-had által agyon vert Csolti Ferenc koponyáját szerencsés lehettem nemcsak színről-színre látni, de keztűt soha sem viselő kezeimmel megtapo

a város polgára. 1876-ban a koronás-arany érdemkeresztet kapta a közegészség területén teljesített jeles szolgálataiért ő Felsőszőlő: 1880-ban a belügyminiszter az orsz. közegészségügyi tanács rendkívüli tagjává nevezte ki, 1905. évben ő Felsőszőlő a losonezi tanítóképző iskolai és egészségügyi tanári minőségben szerzett érdemei elismerésül a kir. tanácsosi czímet díjmentesen adományozta részére.

Öngyilkos ügyvéd. Rozsnyón f. hó 20-ikán *Farkas Jenő* ügyvéd, negyvenhétéves honvéd hadbíró, a függetlenségi párt megalapítója, 40 éven át elnöke, ki a városban és vidéken közbecsülésben és köztiszteletben állott, 93 éves korában fölébélte magát. Halála előtt négy nappal még kedvenc helyén a kaszinóban kedélyesen beszélgetett barátaival, s tette elkövetése előtt néhány sorban megírta, hogy teher neki az élet. Halála városszerte őszinte részvétet keltett s f. hó 22-én helyezték hült tetemét örök nyugalomra, impozáns részvét s a czigányzenekar gyászindulójá hangjai mellett.

Jegyzői állás. A esetneki községi jegyző nyugdíjazása folytán megüresedett állásra a pályázat kiíratott. A választás Csetneken december 14-én lesz, pályázatot lehet beadni december 13-ig a rozsnyói járási főszolgabírói hivatalhoz.

Cabaret estély. Nyustván mult vasárnap nagy-szerű cabaret-estélyt rendeztek, mely siker és kedélyesség tekintetében felülmulta a polgári olvasóköri leg-utóbb rendezett estélyt is. A nagyszámu közönség az estélyen közreműködött szereplőktől el volt ragadtatva. Az előadás után reggelig tartó táncz volt.

Próbabál. *Dobránszky* János helybeli okl. táncz-tanító tegnap, folyó hó 28-án a „Hungária” szálló nagy-teremében tartotta polgári leányiskolái és főgimnáziumi növendékeivel a szokásos nyilvános vizsgát és tánczmulatságot, mely délután 4 órakor kezdődött, s nagy érdeklődés mellett jökevényben folyt a késő esteli órákig. A szülők és a növendékek előhaladása iránt érdeklődők élvezettel gyönyörködtek a fiatalok ügyes mozdulataiban, s a táncz-tanító is meg lehetett elégedve a szép sikerrel.

A mértékhiatalosító hivatalok új beosztása. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy kerületében a mértékhiatalosító hivatalok székhelye és működési köre a következőképp állapított meg: 1. Miskolcz—Borsodvármegye és Miskolcz thjt. város területére kiterjedő hatáskörrel; 2. Eger—Hevesvármegye területére kiterjedő hatáskörrel; 3. Rimaszombat—Gömör- és Kishontvármegye kiterjedő hatáskörrel.

Vármegyei naptár. A *Lévai* Izsó rimaszombati könyvkereskedő kiadásában megjelenő vármegyei naptár az 1909-ik évre, mint értesülünk, már készen van. A naptár az idén bővebb tartalmu, mint a mult évben volt. Érdekes életrajzokat és sikerült fényképeket, a mult év nevezetesebb eseményeit s e mellett egy teljes czimtart és hirdetést foglal magában. Ajánljuk azt a közönség figyelmébe.

A ker. munkásbiztosító pénztár és az orvosok közt a folyó évben állandóan tartott ellentéteket az orvos szövetség engedékenysége és a humánus ügy méltányos figyelembe vétele folytán f. hó 26-án sikerült egyezség útján kiegyenlíteni. E czélból az állami munkásbiztosító hivatal egyik kiváló tisztviselője: *Raichl* Károly miniszter. titkár — bíró járt itt, ki az orvosok küldöttjeivel és a pénztár elnökségével együtt létesítette az egy évre szóló megállapodást.

Gyorsíró-tanfolyam. Baumgarten magánhivatalnok, okleveles gyorsíró tanár a dobsinai állami polgári leányiskolában és a főléje csatolt női ruhavarró ipariskolában gyorsíró tanfolyamot szervezett. A növendékek nagy kedvvel és szorgalommal tanulják a gyorsírást, mely majdan esetleg kenyérkereseti forrásukat képezheti. E tanfolyamot jövőre rendszeresíteni fogják s a vezető tanár már a következő iskolai évben a haladók számára vitairási tanfolyamot is nyit.

gatni, sőt a még ilyen hosszú idő alatt egészen el nem enyészett hullallatát is érezni, s végül egy betett fogát a földre ejteni. Dr. Z. törvényszéki orvos ur, ki már csak akkor érzi jól magát, ha borzalmasnál — borzalmasabb hullákat transzírhat és ivekre terjedő — elismerem okos — véleményeket szerkeszthet, ennél a koponyánál szebb és értékesebb ajándékot 25 éves orvosi jubileumára, nem is kaphatott volna, s ha értesülve lett volna szerkesztőségünk e fontos évfordulóról, bizonyára nem itt, de a vonal felett méltatta volna dr. Z. ur érdemeit. Elég az hozzá, hogy az elásott hullarészek 20-án exhumáltak a zsóri erdőben. A vizsgálat annak módja és rendje szerint nagy apparátussal és költséggel ejtetett meg és a jelen lévő 2 orvos által csakis a koponya és az egyik törött lapoczká csont találatván olyanak, mely bűnjelül szolgálhat, csakis e hullarészeket hozta magával dr. Z. orvos ur, míg a többi gondosan elásatta a zsóri temetőben.

E híres csontokat, melyek annyi ütést állottak ki, hogy egy 1700-beli kurucznak is dicsőségére vállottak volna és mindezt két szerény báránnyért, még a helyszínen nagy irodaiba gondosan bepakolta dr. Z. orvos ur a tért írta: „törékeny.” Még a vonaton is úgy vigyázott rá, hogy Feleden Nagy ur sem jutott hozzá. Idehaza pedig megérkezése után átadta a fogház őrnesternek azzal, hogy reggelig nagyon vigyázzon rá. Az őrnester ur gondosan ügyeletes szobájába helyezte el és éjjel is többször őrzőjáratot vezetett ennek tájékára, másnap azután mikor megtudta, hogy mit rejtettek a papirosok, a borzalomtól majd hanyatvágódott, mert ő még nem látott emberi fejet haj nélkül. — Együtt volt részünk telét e rémületben, a mi aztán nem soká tartott, mert dr. Z. ur nekem mint hírlapírónak tüstént megkezdte antropológus elfogadható okos előadását a koponyán észlelt sérülésekről. Őszintén mondom, hogy előadása közben az örömtől egy villongott a szeme, mintha egy pesti de- dektív Keeskemétyt kerítette volna valahonnan elő élve. En pedig csak hallgattam és fintorgattam az orromat, mert bizony én nem türesem ember csontokat és nem hásszom emberi koponyából.

Az aggteleki barlangot a magyarországi kárpátgyűlés jeles ügyvivő alelnöke: *Siegmeth* Károly értesítése szerint 1908. évben 1195 turista látogatta meg. Ezek közül 111 Budapestről, 1037 Magyarországi többi részeiből, 22 Ausztriából, 10 Német- 4 Franciaországból, 1—1 Svédországból és Angliából, 9 Amerikából nézte meg a barlangot. Az egész barlangon 64 turista ment át, tehát 507%. Tanárok vezetése alatt a következő intézetek rendeztek kirándulásokat a barlangba: a budapesti és rozsnyói evang. főgimnázium, a makói főgimnázium, az evang. polgári leányiskola Rozsnyóról, a m. kir. honvéd hadapródiskola Nagyváradról és az ózdi vas- és acélgépgyár ipartanócs-iskola. 1881-ben a barlangot a M. O. Kárpátgyűlés vette kezébe, ezen évtől kezdve 18507 turista kereste fel a barlangot és pedig 17688 magyar és 819 külföldi. A barlang látogatók száma 1881—1900-ig 10513, ellenben 1901—1908-ig 7994 volt. Az előbbi időszakban véve, évenként 526, az utóbbiban 1000 turista volt a barlangban, a mi örvendetes haladást jelent.

Nyugdíj. Már megemlékeztünk a Magyarországi Munkások Rókkant- és Nyugdíjgyűlésének áldásos működéséről. Ez a jótékony egyesület városunkban ma: *november hó 29-én* délután 3 órakor alakítja meg a 226-ik fiókpenztárát a városháza tanácstermében. Hogy mennyire terjed a nyugdíjgyűlés, mutatja, hogy ez évben 20 ezernél több új tag lépett be, s tagjainak száma már 75 ezer. Csak önmagának és családjának tesz jót, ki belép a nyugdíjgyűlésbe. Tagja lehet 14 éves kortól korkülömbőség és orvosi vizsgálat nélkül minden férfi és nő. Csekély heti 20, 24 vagy 30 filléres áldozattal biztosíthatják jövőjüket iparosok, munkások, kereskedők, tisztviselők. A ma tartandó alakuló gyűlésen minden az ügy iránt érdeklődőt szívesen látnak.

Szülésznők vizsgája. A helybeli közkórházzal kapcsolatos alsófokú bábaiskolában a két hónapos magyar nyelvű tantolyam véget ért, s ma, f. hó 29-én tartják meg a kurzust betegező vizsgát. A tantolyamon Gömör-, Nógrád- és Hontmegye községei által beküldött növendékek vettek részt.

Új vasut. A losonc—poltári vasutvonal meghosszabbításaként épült Poltár—rimakokovai helyi érdekű vasutat, mely arra van hivatva, hogy Rimakokova és vidéke forgalmát Rimaszombattól Nógrádmegye felé terelje, f. hó 27-én átadták a közforgalomnak. Az átadás előtt f. hó 26-án volt a vonal bejárása — melyen Gömörvármegyéi *Máriássy* Gyula főszolgabíró képviselte hivatalból, s résztvettek azon a keresk. miniszterium, az igazgatóság, miskolci üzletvezetőség, losonezi forgalmi főnökség, osztálymérnökség, s Nógrádmegye törvényhatósági képviselői. — Losonczról indult el az első vonat a hivatalos bizottsággal, s délután 1/2 órakor érkezett Rimakokovára, hol nagy néptömeg fogadta az első vonatot. A vasutvonal nehéz hegyi pályán halad s Zlatnónál 600 méter hosszú alagut vezet a hegy alatt. F. hó 27-én már megkezdődött a vonalon a személy- és teherszállítás.

A munkásbiztosító pénztári tagok figyelmébe. A győri kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatója, kossuthi *Vizkelety* Sándor, a választott bírósági eljárás szabályozásáról kiadott keresk. min. rendeletet a gyakorlati életnek megfelelőleg magyarázatokkal és szelvényekkel ellátva, nyomás alá rendezete. Ezen munka az ügyvédek, az igényjogosult tagok, a pénztárak, a választott bírósági ülhökök stb. teendőit csoportosítva tárgyalja, így a mű beszerzése az összes érdekeltekre előnyös. A mű november hó közepén hagyta el a sajtót.

Ertesítés. Köztudomásul hozzuk, hogy a helybeli conservgyár Rt. villamos osztályának igazgatósága városunkbeli kisiparosok erőgépei részére a villamos áramot nappali üzem részére a következő feltételek mellett kész kiszolgáltatni: — A nappali üzem október 1-től február végéig 8 órától d. u. 4 óráig, márczius 1-től szeptember 30-ig, reggel 6 órától este 6 óráig tart, ezen időn túl villanyáram ipari célokra nem adatik. A kiszolgált villanyáram nappali üzem részére tekinte nélkül

Én laikus vagyok, tehát nem mondhatok bírálatot, mert ugy sem fogadnák el. S bár laikus szem által is szemlélve e jól eldöntött kopakot, kétségtelen a nagy büntény, mégis félek tőle, hogy ha Babusék jól fognak tagadni és ügyvédjük ügyesen fog esürni-esavarni, Dr. Z. ur sirva fog kijönni a tárgyalásról és drága ereklyéje melynek minden egyes foga, a mi még megmaradt, telér egy smaragddal, értéktelenül fog a csontszedő kezébe kerülni.

A bizonyíték meg van, s azt az alattam lévő rendelő szobában őrizte két ór is. De szerény jogászai fel-fogásom szerint e 9 év előtt elkövetett bűnesetben az lesz a döntő, vajjon hogyan hajtották végre a rémes munkát s placezzon maradt-e Csolti, vagy később halt meg. No de hát ezt legsikeresebben Lénárd járásörmester fogja kideríteni, csak aztán a főtárgyaláson le ne tagadják. En ugy vélekedek, hogy mig Csoltit e hiénák magok előtt hajtották a mészárszékre, addig csak egy ütötték hátulról erős koponyáját, hogy meg ne sántuljon, s midőn abba a végzetes bikaóba értek vele és ott Csolti már kimerült, akkor adták meg neki a halálos csapásokat, s nem tévedek akkor sem, midőn azt állítottam, hogy fogait is kiverték és az utolsó „Ne kutya”-t eszmasarokkal adták meg neki a halanték pikkely-csontjára.

Elég az hozzá, hogy Csoltit eltették láb alól, el is ásták, de kikaparta a tyúk a titkot és dr. Z. törvényszéki orvos urnak jutott jubileumára e szerencsés lelet, melyhez én is őszinte szívből e helyen gratulálók, s a melyet én is szívesen feleseméltnél volna vele a pokorági kis püspök ur a méhi ásatásoknál.

Most pedig kedves Gy. barátom azzal végzem bünkrónikámat, hogy könnyebb szívvel jöttem ki a fogházból, mint a milyennél bementem. Próbáld meg te is és majd megtudod mi az?

En a mulatság után jól kipihentem magamat, s midőn te e sorokat olvasod, drót nélküli távirón mondd nekem jó reggelt: Szervus junger Herr!

az erőgépek lóerejére hektowattoként 4 (négy) fillér s ezenkívül az árammérő havi bére 1 (egy) korona lesz. Időóránként a nappali villanyáram 1 1/2 lóerejű gépek részére, egy időórára 20 (husz) fillér, 1 1/2 lóerőtől 4 1/2 lóerejű gépek egy időórára 40 (negyven) fillér 4 1/2 lóerőtől gépeknek 6 1/2 lóerejű gépeknek egy időóra 60 (hatvan) fillér, az árammérő-óra havibére pedig 1 (egy) korona lesz.

Felmentett orvos. F. év augusztus közepén nagy szenzációt keltett megyénkben, hogy Nagyrőczen letartóztatták dr. *Hegedüs* József budapesti fogorvost, ki azzal volt vádolva, hogy aug. 15-én a 10 éves *Almás* Sándoron természetellenes fajtalanság büntetést követte el. Az orvos két hétig ült vizsgálati fogságban, ez idő alatt — miután ő maga is bevallotta, hogy pervers-homosexualis hajlamai vannak — elmebeli állapotát is megfigyeltette a törvényszék, s az orvosok kimondták a beszámíthatlanságot és azt, hogy a vádlott elmegyógyintézetben helyezendő el, mint közveszélyes egyén. A vádbeli esemény elkövetését tagadta az orvos, ki már hasonló eseményért Budapesten büntetve volt, miután azonban a vizsgálati fogság fenntartását továbbra nem látta indokoltnak a törvényszék, néhány hét előtt dr. *Hegedüs* Józsefet szabadlábra helyezték. F. hó 27-én este felé került a sor a főtárgyalásra, mert e napon oly sok és fontos ügyet tárgyaltak, hogy reggeltől esti 8 óra utánig együtt ült a bíróság *Kolbay* Sándor kir. táblai bíró elnöke alatt. Bírák voltak: *Szász Kocách* Géza és *Fodor* Zoltán, jegyző: *Rudaly* József. A vádhatóságot dr. *Mészáros* István kir. ügyész képviselte, védő dr. *Weinberger* Rezső volt. Dr. *Hegedüs* József budapesti orvos, ki annak idején nagyközönség előtt mutatta be a Vignszinházban az elmebetegségek különböző formáit — megtörve állott a bíróság előtt. A sértett fiu nem jelent meg, csupán a tanúk jöttek el, kik a sértettől halották az eset lefolyását. A bizonyítási eljárás után dr. *Mészáros* István hatalmas vádbeszédben foglalkozott az ocsmány bűnnel, mellyel az orvost vádolta, s bizonyító adatait a bíróság előtt felsorolta. Dr. *Weinberger* Rezső nagyszabású és alapos tanulmányra valló beszédszövegben igyekezett a vádhatóság által felsoroltakat megdönteni, s a tárgyaláson kihallgatott dr. *Zehery* István törvényszéki orvos véleménye s eltagadható bizonyítékok teljes hiánya alapján is felmentést kért. 8 óra tájban hirdette ki az elnök az ítéletet, melyben bizonyítékok hiánya miatt a bíróság felmentette a vádlott orvost a természetellenes fajtalanság büntetvének vádjá alól. A kir. ügyész az ítélet ellen felebbezett.

Vadorzók. Ratkó vidékén — mint lapunknak írják — a vadorzás napirenden van, különösen a rimamurányi társulat vashegyi bánya üzemének munkásai közt. A tegyverigazolványok kiadása s a puszkapor el-árusításának szigorítása üres frázisok, a vadorzás tovább folyik s veszedelmes kezd lenni. Mult vasárnap is *Zacharovszky* és *Klimo* nevű szírki lakosok még egy harmadik társukkal egyetemben megkivánták a vadhust s kimentek a „tilosba”, a hol éppen *Vályi* Géza társulati számtiszt vadászgatott. A számtiszt neszét vevén, hogy területén idegenek gazdálkodnak, lelőtte a vadorzók kuttyját, mire ezek lesbe állva, a mit sem sejtő Vályira lövöldözni kezdtek, de a lövéseket egy vastag tölgyfa, mely mellett Vályi állott, felfogta, így az ijedtségen felül Vályinak egyéb baja nem történt. A vadorzók azon hiszemben, hogy lövést talált, megfutamodtak, de a meglőtt kutya révén, csakhamar rájuk akadt a csendőrség.

Megégett gyermek. Ujantálvölgy közelében a Rimakokovához tartozó Császárpatakon mult pénteken, folyó hó 20-án *Hosko* Julianna nevű 2 és fél éves kis leányt a kemenczén magára hagyta anyja. A kis gyermek beesett a forró vízzel telt nagy fazékba, s oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy másnapra meghalt. Gondatlanság fogóván fenn, a bíróság elrendelte a kis gyermek hullájának törvényszéki boncolását, mely folyó hó 26-án ment végbe. Az ügyben a vizsgálat folyik.

KORONA levélpapír
50 csontszinü levélpapír 50 boritékkal
EGY KORONA.
TOMPA levélpapír
ELEGÁNS, FINOM DOBOZOKBAN
50 darab csont-levélpapír,
50 drb. közkedvelt discret boritékkal
1 korona 20 fillér.
Egyedül ifj. **Rábely Miklós**
kapható: könyv- és papirkereskedésében RIMASZOMBAT.

Nyilttér.*)
Elegáns női és gyermekkalapok, sportsapkák, gyászkalapok, menyasszony-koszorúk, ftylak, divatos női- és gyermekfelöltők, kezdett és kész kézimunkák, kézimunkakellékek, kézimunka dísz tárgyak, nagy választékban rak-táron vannak és jutányosan beszereshetők.
FISCHER BERTA női divattermében
Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 24.
Nyilatkozat.
Tudomásomra jutott, hogy még mindig akadnak olyan rágalmazók, akik — noha e lapok hasábjain közzé tett első nyilatkoz-*) E rovatban közltekért nem vállal felelősséget a Szerk,

omban határozottan kijelentem ennek ellenkezőjét — mégis terjesztik rólam azt a hírt, hogy Amerikába szándéksom kivándorolni, sőt már akadtak olyan emberek is, a kik Amerikába történt kivándorlásomat, mint nyugtörténet tényét híresztelik. Mások kiegészítik ezt azzal, hogy nekem mindenemet elárverezték s így építési munkálatokat jövőben nem vállalhatok.

Megvagyok győződve, hogy az illetők pusztán kenyérintézésből, existenciám tökéletesítésére működnek ellenem. Minthogy arról is tudomással bírok, hogy kik ezen galád hír szerzői és terjesztői, ez uton komolyan figyelmeztetem őket, hogy szüntessenek meg ezen rágalmatokat tovább terjesztésüktől, különben kénytelen leszek ellenük a bíróságnál feljelentéssel élni.

A n. é. közönséget pedig kiváló tisztelettel kérem, hogy ezen híreszteléseknek hitelt *nem* adva, továbbra is szíveskedjék engem megajándékozni bizalmával.

Rimaszombat, 1908. november 24-én.

Czakó István, építési vállalkozó.

Tanulóul

14 éves jó házból való keresztény fiu felvétetik — német és tót nyelvet bírók előnyben részesülnek — **Hrehocsik Lászlóné** fűszer-, esemege-, norinbergi- és rövidárú üzletében **Ózdon.** 6—8

Pályázati hirdetmény.

5793. sz. — Lemondás folytán megüresedett s jelenleg helyettesítés utján betöltött **nyustyai segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. § a, illetve az 1900. évi XX. t. cz. 3. § ban előirt képesítéssel és eddigi működésüket igazoló bizonylattal felszerelt kérvényeiket folyó évi **december hó 20-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

1. Törzsfizetés 1000 korona.

2. Lakbér rendezés alatt.

A választás határidejéül folyó évi december hó 21-ikének délelőtt 9 óráját tűzöm ki Nyustya község házához.

Nyustya, 1908. évi november hó 25-én.

Remenyik, th. főszolgabíró.

Benkó János

Gömörvármegye legrégibb és legnagyobb **butortelepe,** valamint temetkezési vállalata Rimaszombat, Kossuth-u. és Kmetty-utca sarok.

Ajánlja óriási készlettel bíró butortelepét a n. é. közönség jóakaratu figyelmébe; divatos nappali és hálószoba berendezések, menyasszonyi kelengye és egyéb más butorzatok a legnagyobb választékban mérsékelt áron kaphatók.

Temetkezési vállalatom szintén ajánlom a n. é. közönség figyelmébe. Ajánlokozom bármilyen egyszerű temetéstől a legdíszesebb temetéseknek a teljes elrendezéséig.

Üzletemmel kapcsolatban igen nagy és választékos raktárt tartok fenn a legújabb szerkezetű és legkíméletesebb zenélő és beszélt gramofonokból és a hozzávaló mindenféle egy és kétoldalas gramofon-lemezekből Gramofonjaim a technika legújabb vívmányai; a lemezek pedig a legújabb híres művészek és zeneszerzők énekeit és zenealkotásait foglalják magukban. Ezen, ma már általános közkeletűségnek árendő zeneeszközök igen alkalmasak karácsonyi és újévi ajándéknak, a melyből raktáramban nagy választék van és azok jutányos áron, sőt rész fizetésre is megszerzhető.

A n. é. közönség figyelmét tisztelettel hívom fel figyelmére és kérem jóakaratu pártfogását.

Rimaszombat, 1908. november hó.

Özv. Benkó Jánosné, tulajdonos.

Pályázati hirdetmény.

5153. sz. — A Gömör- és Kishontvármegye rozsnói járásában fekvő **Csetnek** ragyközségben 1600 korona törzsfizetés, 200 korona lakpénz és 40 korona iroda általános pótlékkal rendszeresített **községi jegyzői állás** a jegyző nyugdíjazása folytán megüresedvén, ennek betöltésére az 1886. évi XXII. t. cz. 82. § alapján pályázatot hirdetek.

A községi jegyző mellett ezidő szerint ideiglenesen egy írnok van alkalmazva, azonban egy segédjegyzői állás rendszeresítése iránt az intézkedések már folyamatba tétettek.

A megüresedett községi jegyzői állás az 1886. évi XXII. t. cz. 78. § a alapján a 68. § értelmében **f. évi december 14-én Csetneken a község házában d. e. 11 órakor** tartandó törvényszerű választáson fog betölteni.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy eredeti jegyzői oklevél, illetve a közigazgatási tanfolyam sikeres elvégzését igazoló eredeti végbizonyítványokkal, valamint eddigi működésüket és illetőségüket igazoló hiteles okmányaikkal felszerelendő pályázati kérvényeiket **f. évi december 13-ig hivatalomhoz** esetleg a választást megelőzőleg a helyszínén nyújtsák be.

Rozsnyó, 1908. november hó 20.

Nagy, főszolgabíró.

Köhler István

tűzoltószer-, fecskendő-, szivattyú- és gépgyára BUDAPEST.

Iroda: VIII., József-körút 9. Gyár: X., Felsővaspálya-u. 5.

9—10

Részletfizetésre is!!

Dr. VAJDA GÉZA szemorvos szemgyógyintézete

a „sanatorium és vizgyógyintézet” Miskolcson, felső épületében. — Telephon 221.

Rendelés hétköznap délelőtt 11 órakor és délután 3 órakor.

Hirdetmény.

880. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbíróságnak 1908. évi Sp. II. 184.3. számú végzése következtében Institorisz Endre ügyvéd által képviselt nyustyai Takarékpénztár javára **Suha Pál Sandrovicz és Konczos Mihály** ellen 176 korona s jár. erejéig 1908. évi október hó 26-án toganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 640 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak és ökrök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíróság 1908. évi V. 678.2. számú végzése folytán 176 kor. tökékövetelés, ennek 1908. évi márczius hó 20-ik napjától járó 8% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 80 kor. 36 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Rímalfürészen, a bíró házában leendő megtartására **1908. évi december hó 3-ik napjának** d. e. 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is ehendeltetik.

Rimaszombat, 1908. évi november hó 23.

Gasko, kir. bír. végrehajtó.

HOLLÓSY JÓZSEF

legrégibb

temetkező vállalata

Rimaszombatban.

Losonczy-u. 21. sz. a. saját házában.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek szíves tudomására, hogy **butorázaletemet teljesen feloszlattam.**

temetkezési vállalatomat

azonban **kibővitve** tovább folytatom.

Hosszu időn át szerzett tapasztalatom biztosítékot nyújt minden, a temetkezés elrendezése körül szükségessé váló összes ügyeknek gyors és pontos kivételére.

Vidéken történt **temetések elrendezését ezután is a legnagyobb készséggel elrendezem.**

Szemfedél, koporsó és sírkoszorúk

s az összes temetkezési kellékekből nagy raktárt tartok.

Teljes tisztelettel:

Hollósy József.

Hirdetmény.

A putnoki hitelbank részvénytársaság

igazgatósága közhírré teszi, miszerint az **1909. évi január hó 1-től** kezdődőleg további intézkedésig **állandó betétek után:**

200 koronáig netto 4% kamatot,
200—5000 koronáig netto 4 1/2% kamatot,
5000 koronán felül netto 5% kamatot,
változó betétek után pedig 4% kamatot fizet és fizeti ezenkívül a betéti kamatadót is. Kamatozás a betételt követő napon kezdődik.

Putnok, 1908. november hó 26.

Putnoki Hitelbank Részvénytársaság.

Szoyka Pál

női kézimunka-, rövid-, szövött-, diszmu-, játék- és divatáru-üzlete Rimaszombat, Rákóczi-utca 1.

AJÁNlja: Dús raktárát mindennemű **női-kézimunka kellékekben:** **előnyomott, kezdett és kész kézimunkákban.**

Jutányos áron **függöny-kongré** és **horgoló cordonetteket.**

Nagy kiterjedésű **himző előnyomdáját,** keresztöltéses, horgolási és egyéb kézimunka **kölesön-** mintáit, ugy **monogrammok, menyasszonyi kelengyék** és **színes dísz-dolgok himzése** is elvállaltatnak.

Lombfűrészeti, fafaragászati, fa- és bászony **égetési kellékeit.**

Karácsonyi és alkalmi ajándéktárgyak, himzéssel betejezendő és kész **plüss-kazettek, albumok, mappák, emlékkönyvek, tárczák, ridikulók** és egyéb **diszmu árúit.**

Együttal a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy ez idén is **játékraktáramat** a legszebb és legújabb dolgokkal szereltem fel, melyben minden igényeknek megfelelő dolgok óriási választéka feltalálható.

Vidéki megrendelések a legpontosabban és leggyorsabban eszközöltetnek. 5—*

Meghívó.

Az **ózdi takarékpénztár részv.-társaság**

folyó évi **december hó 20-án,** délután 2 órakor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak. —

Tárgysorozat:

1. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.

2. Esetleges indítványok.

Ózd, 1908. november 26.

Az igazgatóság.

Megjegyzés: Az alapszabály szerint a közgyűlésen állásóval történi a szavazás, csupán nők, kiskorúak és jogi személyek gyakorolhatják azt meghatalmazott által.

Szavazati joggal csupán azon részvényes bír, ki saját nevére szóló részvényeit az intézet pénztárában letétbe helyezte.

Saját termésü boreladás.

Alulírott tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, miszerint ez ideig saját termésü valódi almagyi tiszta kezelésü és kiváló jó minőségü új boraimnak pécsettelt üvegekben és hordókénti elárúsítását megkezdem. — Tekintettel az ezidei jobb szőlőre, az árakat lehetőleg leszállítottam.

1 literes üveg valódi almagyi új bor 30 kr.

1 literes üveg valódi almagyi ó-bor 30 és 45 kr.

Üvegre letét külön 5 kr.

Hordósáma 50 literen felül az ár ugy helyben, mint vidékre, literenként fogyasztási adó nélkül 5 kr.-ral olcsóbb. A hordók beszerzési áron számitattak, tisztán s jó karban, 1 hó letelte után ugyanolyan áron helybe szállítva, visszavétetnek. — Rimaszombat, 1908. november hó 29.

Benyó Béla.

almagyi szőlőbirtokos és bortermelő.

A mosás akár a tánc. Fáradságba nem kerül, **Schicht szappant** ha használzs, Meg szíved is örül.

Schicht szavasszappana csodálatos, hathatós tisztító erejét sajátukerit előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szavasszappana kiméli a kezeket és a felhőneműt! Megtakarít fáradságot és veszélyeséget! Kíméli ennélfogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága **30.000 koronával** szavatoltatik.